

Regiondirektörens rapport

29 september 2026

Innehåll

Inledning	3
Avrapportering pågående ärenden	5
Försäljning av fastigheten Luleå Pelikanen 13	5
Information från verksamheten	5
Kapacitet, bemanning och tillgänglighet	5
Nyheter och utvecklingsarbeten i verksamheterna	6
Arbete för ekonomiskt hållbar verksamhet	8
Utveckling av kostnads- och produktionsuppföljning	8
Hållbarhetsarbete inom regionen	9
Återbrukstjänst	9
Transporter i regionens egen regi	9
Säkerhet och beredskap	10
Insatser för mänskliga rättigheter och jämlik hälsa	10
Patientsäkerhet	10
Uppföljning vårdskador	11
Digitalisering	11
Månadsrapport juli 2026	12
Hälso- och sjukvårdsnämnden	13
Regionala utvecklingsnämnden	14
Patientnämnden	14
Analysrapporter	15
Kostnad per patient (KPP) 2024	15
Sammanfattande slutsatser	15
Bedömning och rekommendationer	16
Bilagor	16

Inledning

Sommaren är nu bakom oss och förhoppningsvis har många medarbetare haft möjlighet till välförtjänt vila och återhämtning. Jag vill passa på att rikta ett stort tack till alla medarbetare för de insatser som gjordes under sommaren. Trots perioder med högt tryck i verksamheterna har medarbetarna, genom gott samarbete, stort engagemang och ett tydligt lösningsfokus, tillsammans mött både norrbottningarnas och besökarnas behov.

Arbetet inom regionens verksamheter fortsätter, där hösten präglas av viktiga uppdrag, utvecklingsinsatser och många spännande aktiviteter. I min första rapport för denna höst kommer du bland annat läsa om aktuella utvecklingsarbeten och viktiga händelser i verksamheten. Rapporten har även fått en ny utformning, vilket känns extra roligt och förhoppningsvis bidrar till en tydligare och mer lättläst presentation av innehållet.

Jag fortsätter att besöka verksamheter runt om i länet, och det är fantastiskt att få ta del av allt bra arbete som pågår. För ett par veckor sedan besökte jag ekonomistöd i Boden och fick se hur verksamheten utvecklar nya och smartare arbetssätt som förenklar vardagen för både patienter och medarbetare. Det är otroligt imponerande att se hur medarbetarna, med hjälp av digitala funktioner, har skapat smarta och resurseffektiva lösningar som bidrar till ökad nytta i verksamheten.

Den senaste tiden har flera viktiga steg tagits i Region Norrbottens utveckling. I Boden har Familjetorget invigts, en ny mötesplats som erbjuder samordnat stöd för barn och familjer. Samtidigt togs det första spadtaget för de förberedande markarbetena till Regionens nya sjukhus i Kiruna, vilket markerar starten på nästa fas i ett av regionens största utvecklingsprojekt. Region Norrbotten bidrar även till utvecklingen av Esrange i Kiruna genom finansiering av utvecklingsprojekt och satsningar som stärker rymdforskning, innovation och näringslivsutveckling i länet. Esrange är en viktig strategisk resurs för både Norrbotten, Sverige och Europa.

I en artikel som publicerades i Läkartidningen den 7 augusti 2026 uppmärksammades hur Arjeplogs hälsocentral framgångsrikt har stärkt sin läkarbemanning efter ett initiativ från en ST-läkare. Enligt artikeln ledde ett aktivt rekryteringsarbete till ett stort intresse för tjänster vid hälsocentralen, vilket resulterade i att flera läkare rekryterades. Den förbättrade bemanningssituationen har bidragit till att väntelistor kunnat arbetas bort samtidigt som både planerade mottagningsbesök och akuta patientärenden har hanterats. Artikeln lyfter även fram de goda möjligheterna till professionell utveckling, den breda medicinska verksamheten och den positiva arbetsmiljön vid hälsocentralen.

Det är också positivt att se att arbetet med att stärka regionens egen kapacitet ger resultat. Ekonomiska resultat för augusti är bättre än budgeterat, samtidigt som regionen har fler egna anställda, ökad produktion och en fortsatt lägre nivå av inhyrd bemanning. Även köpen av vård inom vårdgarantin har minskat, vilket innebär att mer vård kan utföras i egen regi och i länet. Därtill fortsätter arbetet med att använda regionens tillgångar mer effektivt, bland annat genom att avyttra fastigheter som inte längre behövs.

Avslutningsvis vill jag uppmuntra er att ta vara på höstens möjligheter att fylla på med energi och välmående. Passa på att njuta av naturen och den friska höstluften, ta en promenad eller hitta andra sätt att röra på dig lite extra. Kanske är det också ett bra tillfälle att lägga till en ny god vana i vardagen. Låt hösten inspirera till rörelse, återhämtning och nya vanor!

Anna Alm Andersson

Regiondirektör

Avrapportering pågående ärenden

Försäljning av fastigheten Luleå Pelikanen 13

Försäljningen av fastigheten Luleå Pelikanen 13 har genomförts enligt tidigare beslut i regionstyrelsen. Fastigheten, som inte längre bedömdes vara ändamålsenlig för regionens verksamhetsbehov, hade höga driftskostnader samt ett omfattande renoveringsbehov, är därmed avyttrad. Försäljningen genomfördes till ett pris om 52,8 miljoner kronor och medför en resultatvinst på cirka 37 miljoner kronor. Avyttringen bidrar till ett mer kostnadseffektivt och ändamålsenligt fastighetsbestånd samt frigör resurser för regionens prioriterade verksamheter och investeringar.

Information från verksamheten

Kapacitet, bemanning och tillgänglighet

Verksamheternas arbete under sommaren

Flera divisioner rapporterar om att det varit ett högt vårdtryck och en ansträngd belastning under sommaren. Verksamheterna beskriver samtidigt att de i huvudsak har kunnat upprätthålla tillgängligheten och erbjuda en god och säker vård genom de åtgärder som vidtagits.

Verksamhetsområdet Obstetrik och gynekologi beskriver att det har varit betydande bemanningsutmaningar, framför allt inom förlossningsvården. Genom medarbetares extra arbetspass, chefernas kliniska insatser och nya arbetssätt, såsom frivilliga 12-timmarspass för barnmorskor vid Förlossningen i Sunderbyn, har verksamheten kunnat möta patienternas behov och samtidigt erbjuda en trygg och säker vård. Arbetet med att stärka kompetensförsörjning, digitala arbetssätt och samverkan i vårdkedjan fortsätter samtidigt att vara prioriterat.

Inom verksamhetsområdet Anestesi, Operation och Intensivvård har operations- och intensivvårdsverksamheten upprätthållit tillgänglighet dygnet runt, trots en särskilt omfattande akutverksamhet under den inledande delen av sommaren. Sex IVA-platser har hållits öppna i Sunderbyn och en i Gällivare. För att stärka operationskapaciteten har personal från Kalix, där operationsverksamheten varit stängd under åtta veckor, tjänstgjort i Gällivare och Sunderbyn. Ombyggnationen av sterilcentralen i Kalix har samtidigt fortsatt och tas i bruk under september. Verksamheten beskriver att samverkan mellan enheterna samt medarbetarnas flexibilitet har varit avgörande för att upprätthålla verksamheten.

Verksamhetsområde Allmänkirurgi/urologi rapporterar om ett högt vårdplatstryck till följd av ett stort inflöde av akuta patienter i kombination med omfattande planerad operationsverksamhet. Genom att öppna ett extra vårdlag kunde fler vårdplatser tillgängliggöras för akuta nyopererade patienter, vilket bidrog till att upprätthålla tillgängligheten för både akuta och planerade patienter.

Verksamhetsområde Psykiatri inom division Nära har kunnat upprätthålla vårdproduktion och patientsäkerhet genom god samverkan och gemensamt ansvarstagande. Verksamheten beskriver samtidigt att utvecklingsarbetet fortsätter med fokus på kvalitet, patientsäkerhet och ökad delaktighet för patienterna.

Sommaren har tydliggjort behovet av att stärka förutsättningarna för enhetschefer inom vårdavdelningarna. Flera verksamheter lyfter utmaningar kopplade till bemanning, korttidsfrånvaro och daglig kapacitetsstyrning. Ett viktigt utvecklingsområde inför kommande somrar är därför att se över chefers stöd, administrativa förutsättningar och arbetsmiljö för att skapa långsiktigt hållbara förutsättningar för ledarskapet i dygnet-runt-verksamheterna.

Nyheter och utvecklingsarbeten i verksamheterna

Flera divisioner beskriver att det pågår utvecklingsinsatser inom olika verksamhetsområden. Nedan följer några exempel.

Division Medicin- och akut omhändertagande beskriver ett förbättringsarbete som inletts för att stärka tillgängligheten till neurologmottagningen vid Sunderby sjukhus. Genom rekrytering av tre nya specialisttjänstgöringsläkare (ST-läkare), förändrade arbetssätt i handledningen och kompetensväxling av botoxinjektationer för kronisk migrän från läkare till sjuksköterska har väntetiderna minskat och tillgängligheten förbättrats:

- Under 2026 har sjuksköterskor genomfört 261 injektionsbehandlingar, vilket har frigjort läkartid för fler nybesök.

- Antalet patienter som väntar på neurologisk bedömning har minskat från 410 i december 2025 till 304 i september 2026, samtidigt som andelen patienter som får bedömning inom 90 dagar har ökat från 36 till 42 procent.

Verksamhetsområde Barnsjukvård har tillsammans med verksamhetsområde Obstetrik och gynekologi inlett ett arbete inom ramen för projekt Säker Förlossningsvård tillsammans med LÖF (Regionernas Ömsesidiga Försäkringsbolag) i syfte att minska förlossningsskador på barn och mödrar. Verksamheterna genomför en självvärdering som följs av extern granskning och platsbesök. Resultatet ligger till grund för överenskomna förbättringsåtgärder. Projektet förväntas pågå till årsskiftet, varefter förbättringsarbetet fortsätter. I slutet av september arrangerar även Barnsjukvård regiondagar om barnobesitas för norra sjukvårdsregionen. Dagarna syftar till att stärka samverkan och kunskapsutbyte kring aktuella arbetssätt inom området.

Vidare har verksamhetsområde Obstetrik och gynekologi även ansökt om statsbidrag för utökade IVF-försök och förbereder införandet genom framtagna rutiner, riktlinjer och utvecklad samverkan med Region Västerbotten.

Inom verksamhetsområde Internmedicin har ett utvecklat länsgemensamt arbetssätt införts för att hantera variationer i vårdplatskapacitet, bemanning och patientflöden. Genom ökad samordning mellan verksamhetsområden och sjukhus har länets samlade resurser kunnat användas mer effektivt, vilket förbättrat möjligheterna att hantera kapacitetsutmaningar och tillfälliga belastningstoppar. Erfarenheterna visar värdet av ett mer sammanhållet arbetssätt där vårdplatser, kompetens och resurser ses som gemensamma tillgångar för hela länet.

Inom verksamhetsområde Psykiatri fortsätter uppbyggnaden av SPOT (specialistpsykiatriskt omvårdnadsteam) i Gällivare, där en av två planerade tjänster nu är tillsatt. För patienterna innebär detta förbättrade möjligheter till individanpassat stöd och en mer sammanhållen vård. Inom slutenvården har Safewards, ett arbetssätt för ökad trygghet och minskade konflikter, samt meningsfull heldygnsvård införts. Nya funktioner som aktiverare, som stödjer patienter genom aktiviteter och social samvaro, och peer support, där personer med egen erfarenhet av psykisk ohälsa ger stöd till patienter, har också införts i syfte att stärka patienternas trygghet, återhämtning och delaktighet. I Piteå pågår arbete för att stärka organisation, kompetensförsörjning och kvalitet samt utveckla uppföljning och planering för att bättre möta patienternas behov.

Verksamhetsområde Bild- och funktionsmedicin inom division Opererande och diagnostik konstaterar att trots fortsatt brist på bröststradiologer har mammografiscreeningen kunnat upprätthållas genom samarbete med andra regioner och externa resurser. Den mobila datortomografilösningen i Kiruna möjliggjorde att cirka 290 patienter kunde undersökas lokalt under maskinbytet, och tillgängligheten till datortomografi är nu bättre än på länge. Samtidigt pågår arbete för att möta den ökande efterfrågan på MR (magnetisk resonanstomografi) genom effektivare planering och resursutnyttjande, vilket bland annat innefattar förändrade protokoll, blockbokning och utvecklad schemaläggning.

Verksamhetsområde Allmänkirurgi/urologi rapporterar om utvecklingsinsatser som stärker personcentrerad vård, tillgänglighet och kapacitet inom verksamheten. Arbetet bidrar till att fler patienter kan få vård inom regionen och till en mer resurseffektiv vård. Exempel på insatser och resultat:

- Korttidsfrånvaron har minskat från 6,6 till 5,2 procent jämfört med motsvarande period föregående år.
- Arbetet med att minska beroendet av inhyrda sjuksköterskor fortsätter, med målsättningen att på sikt fasa ut hyrbemanning.
- Tre specialistläkare har rekryterats till den kirurgiska verksamheten i Gällivare, vilket skapar förutsättningar för en nästintill stafettfri verksamhet.
- Produktionen vid centraloperationsenheterna (COP) har ökat med 10,9 procent jämfört med föregående år.
- Ett ökat antal prioritet 3-operationer i Kalix har bidragit till att vårdgarantikostnaderna minskat med 29 procent och att fler patienter kan erbjudas behandling inom länet.
- Sunderby sjukhus är först i Sverige med att erbjuda dagkirurgisk robotassisterad prostatakirurgi för patienter med prostatacancer, vilket ger mindre postoperativ smärta och minskar behovet av vård dygn.
- Arbetet med kökortningsinsatser inom kirurgi, urologi och endoskopi fortsätter, samtidigt som öppenvårdsproduktionen har ökat med 12,9 procent mellan 2025 och 2026. Den ökade operationskapaciteten har bidragit till att fler patienter kan opereras i tid, minskat behovet av köpt vård och ökat öppenvårdsproduktionen med 12,9 procent mellan 2025 och 2026.

Verksamhetsområde Laboratoriemedicin rapporterar om ett nytt arbetssätt där medarbetare inom klinisk patologi/cytologi har fått utökat ansvar för att bedöma vissa prover. Det förkortar tiden till färdiga provsvar och bidrar till att patienter snabbare kan få sina resultat. Samtidigt stärker det kompetensen inom verksamheten.

Swedac (Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll) har även genomfört en inspektion av Laboratoriemedicins ackrediterade verksamhet i juni för att bedöma efterlevnaden av gällande kvalitetskrav. Granskningen omfattade klinisk kemi i Piteå, Kalix och Luleå, klinisk patologi/cytologi i Sunderbyn, bakteriologi i Sunderbyn samt verksamhetens gemensamma ledningssystem. Resultatet visar att kraven uppfylls inom de granskade områdena.

Arbete för ekonomiskt hållbar verksamhet

Ekonomiavdelningen ger löpande stöd till verksamheterna i införandet av produktions- och kapacitetsstyrning (PKS), bland annat genom utbildning och utveckling av nya arbetssätt. Parallellt pågår arbete för att minska budgetunderskotten. Från och med augusti har det formella ansvaret för införandet av PKS övergått till hälso- och sjukvårdsavdelningen, som ett led i att integrera arbetssättet i vården. Ekonomiavdelningen fortsätter dock att vara ett stöd till verksamheterna i det fortsatta införandet.

Vidare har regionen tillsammans med övriga län i Norra sjukvårdsregionen tagit fram ett förslag till nytt avtal om regionvård. Arbetet omfattar nu framtagande av avtalstexter, nya arbetssätt för avtalsefterlevnad samt ekonomiska konsekvensbeskrivningar.

Utveckling av kostnads- och produktionsuppföljning

KPP (kostnad per patient) används för att följa upp kostnader och produktivitet i vården samt möjliggör jämförelser mellan regioner, sjukhus och verksamheter. Ekonomiavdelningen har under en längre tid arbetat med att utveckla och stärka KPP-arbetet genom tydligare roller och

arbetssätt, kompetensutveckling samt förbättrad datakvalitet. Ett nytt systemstöd införs också för att förenkla uppföljningen och ge verksamheterna bättre underlag för analys och kostnadskontroll. Målet är att KPP ska bli en naturlig del av den löpande verksamhetsuppföljningen.

Hållbarhetsarbete inom regionen

Återbrukstjänst

På ämnet hållbarhet beskriver division Regionstöd en nyligt införd digital återbrukstjänst, Prylbanken, på Region Norrbottens intranät, där regionens verksamheter kostnadsfritt kan boka begagnade möbler och inventarier inom regionen. Vid behov kan transport ordnas genom interna resurser, varpå fraktkostnaden debiteras den beställande verksamheten. För övertalig utrustning som inte efterfrågas internt har avtal tecknats med en extern aktör för försäljning. Lösningen bedöms öka återbruket, minska kostnaderna och bidra till en mer hållbar resursanvändning.

Transporter i regionens egen regi

Division Regionstöd rapporterar även att delar av transporter av avlidna sedan juni hanteras i egen regi. Syftet är att minska regionens kostnader genom en mer samordnad transportverksamhet över länet. Satsningen bedöms även bidra till minskad klimatpåverkan i linje med regionens hållbarhetsarbete. Verksamheten är under uppbyggnad och den årliga besparingen beräknas uppgå till cirka 2,5 miljoner kronor, vilket frigör resurser till regionens kärnverksamhet.

Säkerhet och beredskap

Inom säkerhets- och beredskapsområdet pågår flera aktiviteter för att stärka regionens beredskapsförmåga, däribland utvärdering av digitalt ledningsstöd, beredskapsplanering inom sjuktransportledning, utveckling av kapacitetsökningsförmågan samt aktiviteter inom ramen för Beredskapsveckan med fokus på att stärka invånarnas motståndskraft vid kriser och krig.

Regional polissamverkan har genomförts med fokus på förebyggande av välfärdsbrottslighet och totalförsvarsplanering. Samtidigt pågår arbete med att ta fram stöd och utbildningsmaterial för att stärka det systematiska brandskyddsarbetet inom organisationen.

Insatser för mänskliga rättigheter och jämlik hälsa

På temat mänskliga rättigheter och jämlik hälsa rapporterar hälso- och sjukvårdsavdelningen att Region Norrbotten under året har stöttat flera Pridearrangemang i länet som en del av arbetet för hbtqi+-personers hälsa och rättigheter. RFSL Luleå och norra Norrbottens län har erhållit 200 000 kronor i bidrag för sitt arbete med att främja hbtqi+-personers hälsa och rättigheter. Regionen har även stöttat artistframträdanden i Piteå och Pajala samt deltagit aktivt vid Luleå Pride genom informationsinsatser, möten med invånare och kunskapshöjande aktiviteter för medarbetare. Under Luleå Pride genomfördes dessutom öppna föreläsningar för allmänheten inom hbtqi+-området.

Patientsäkerhet

Vårdsäkerhetsenheten, inom hälso- och sjukvårdsavdelningen, beskriver att flera informations- och utvecklingsinsatser har genomförts inom patientsäkerhetsområdet:

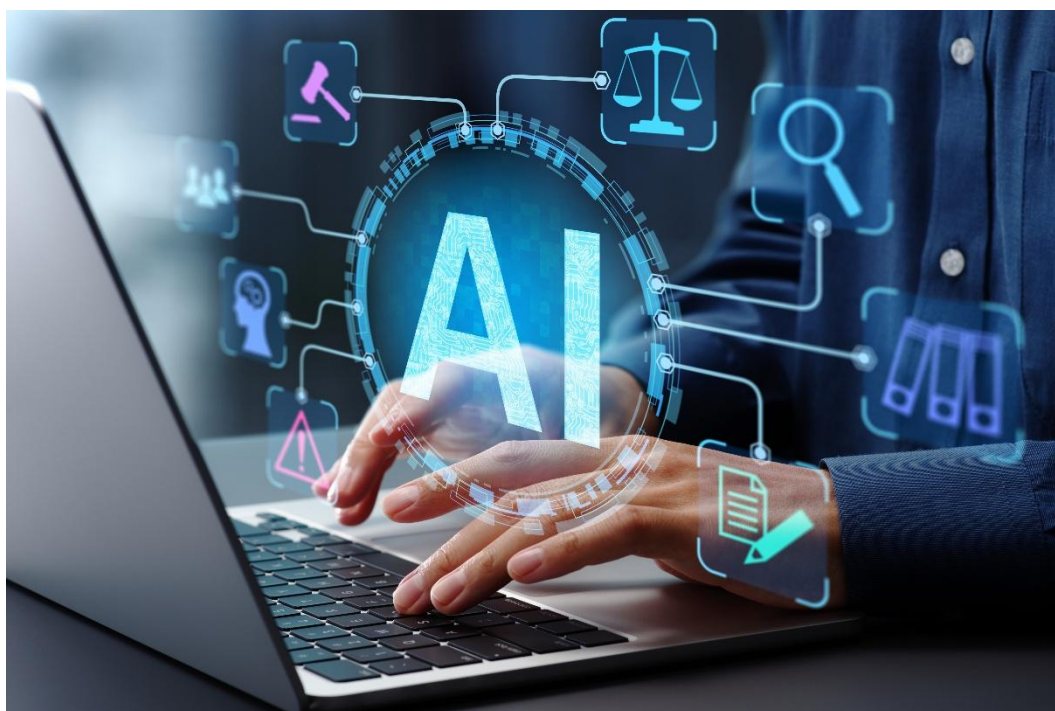
- Regionens plan för så kallad catch-up vaccination mot HPV är färdigställd och vaccinationsstart planeras till oktober.
- Informationsinsatser i sociala medier har genomförts för att uppmuntra fler invånare att testa sig för gonorré och klamydia via 1177, med anledning av det ökande antalet gonorréfall.
- För att stärka det förebyggande smittskyddsarbetet har en informationsfilm riktad till regionens chefer tagits fram. Filmen syftar till att bidra till en trygg vård- och arbetsmiljö för patienter och medarbetare.
- Inom ramen för Tillgängliga för norrbottningen (TFN), fokusområdet Säker vård, har en handlingsplan för de kommande åren tagits fram, i syfte att stärka patientsäkerhetsarbetet och skapa förutsättningar för en mer jämlik och säker vård i hela regionen.
- Regionens strålsäkerhetsfunktioner har stärkts genom rekrytering och samverkan med Strålsäkerhetsmyndigheten. Det skapar förutsättningar för fortsatt säker diagnostik och behandling samt efterlevnad av lagkrav.

Vårdsäkerhetsenheten har även följt det nationella mässlingsutbrottet i samverkan med Folkhälsomyndigheten och genomfört smittspårningsinsatser för att förhindra smittspridning. Inga fall med koppling till utbrottet har identifierats i Norrbotten. Dialog har även förts med Folkhälsomyndigheten om länets förutsättningar för smittskyddsarbetet.

Uppföljning vårdskador

Vårdsäkerhetsenheten rapporterar att antalet lex Maria-anmälningar hittills i år är högre än under motsvarande period föregående år och att utvecklingen kommer att analyseras vidare vid årets slut. Parallellt genomför PwC en granskning av regionens arbete med trycksår. Enheten driver samtidigt ett utvecklingsarbete för att stärka den systematiska uppföljningen av vårdskador och läkemedelsrelaterade vårdtillfällen.

Digitalisering

Digitaliseringsavdelningen informerar om att Region Norrbottens digitaliseringsstrategi 2026–2028 har fastställts och går nu in i genomförandefas. Arbetet integreras i ordinarie struktur. Strategiska dialoger ska genomföras med vårddivisionerna i syfte att identifiera nuläge, prioriterade digitala förflyttningar och framtagande av en första digital agenda per division. Samtidigt utvecklas formerna för uppföljning av verksamhetseffekter samt styrning och ansvarsfull användning av AI.

Nästa steg i regionens AI-styrning är att omsätta digitaliseringsstrategins principer i praktiska arbetssätt vilket omfattar färdigställande och förankring av en regiongemensam AI-policy, tydligare ansvar och beslutsvägar samt en standardiserad prövning av AI-stöd från förstudie till införande och förvaltning. AI-initiativ ska riskbedömas, dokumenteras och följas upp utifrån verksamhetsnytta, säkerhet, juridik och etik. Styrningen kopplas samtidigt till divisionsdialoger och ordinarie portföljstyrning, så att ansvar för införande och nyttorealiserings ligger hos berörd verksamhet.

Vad gäller Cosmic har förbättringsprojektet gått in i sprint 2 efter att den första fasen avslutades i juni, med fortsatt fokus på att omsätta identifierade förbättringsbehov i verksamheten. Under den första etappen har vissa förbättringar genomförts inom bland annat akut-, primär- och mödrahälsovård, samtidigt som åtgärder för ökad prestanda och stabilitet har identifierats. Arbete med resurssäkring, etablering av fortsatta och nya arbetsströmmar, prestandaförbättringar samt utvecklad samverkan mellan systemförvaltning och vårdverksamhet, inklusive en utredning av vårdadministrativt AI-stöd är nu i gång.

Region Norrbotten i media

- Rapporteringen om politiska frågor har ökat ju närmare valet har kommit. Det gäller både insändarmaterial och övrigt redaktionellt material. Efter valet har rapporteringen fokuserat på valresultatet och hur regionen kommer styras under nästa mandatperiod.
- Pressträffen där en symbolisk ceremoni visar att markarbetena för Regionens nya sjukhus i Kiruna nu kan starta får stort genomslag i media. Intresset för det nya sjukhuset är stort, både bland medborgare och medarbetare. Att vården utvecklas i länet kan också ses i kommunikationen om ny helikopterflygplats vid Kalix sjukhus.
- Pressmeddelande och inlägg i sociala medier om att parkering vid länets sjukhus ska bli avgiftsfri tas emot väl, efter en period där problem med nuvarande lösning flera gånger lyfts i media.
- Kommunikation om att Luleå Lokaltrafiks stadsbussar nu kan ställas om till bårbussar för att hjälpa Region Norrbotten vid stora olyckor eller i krig sätter beredskapsfrågan på kartan. Intresset hos medierna är stort, både lokalt och på nationell nivå.
- Sommaren i vården lyfts, med fokus på bemanning och schema. Dock får frågan mindre utrymme jämfört med tidigare år.
- En chefsrekrytering blir omskriven och får göras om på grund av jävsproblematik. Händelsen leder till negativa artiklar och kommentarer i sociala medier.

Månadsrapport juli 2026

Region Norrbotten visar flera positiva resultat under 2026, bland annat genom minskad sjukfrånvaro och stärkt produktionskapacitet. Samtidigt kvarstår betydande utmaningar inom tillgänglighet och ekonomi, med fortsatt långa köer inom specialistvården och strukturella ekonomiska underskott. Programmet TFN samordnar styrning, uppföljning och prioriterade åtgärder för att stärka produktion, tillgänglighet och ekonomisk hållbarhet. Cosmic påverkar fortfarande verksamheten, både genom återstående utmaningar och pågående utvecklingsinsatser. Sammantaget syns en positiv utveckling, men ytterligare åtgärder krävs för att uppnå varaktiga förbättringar inom tillgänglighet, produktivitet och ekonomi.

För rapporten i sin helhet, se bilaga 1: Månadsrapport juli 2026.

Hälso- och sjukvårdsnämnden

I hälso- och sjukvårdsdirektörens rapport från sammanträdet den 18 september 2026 går det bland annat att läsa om att primärvården fortsätter utveckla arbetssätt för ökad tillgänglighet, kontinuitet och samverkan, med fokus på att ge invånarna vård i rätt tid och på rätt vårdnivå. Bland annat har digitala vårdkontakter och samarbete mellan verksamheter utvecklats för att stärka patienternas vård.

Folktandvården fortsätter arbetet för en god munhälsa genom förebyggande insatser och en tillgänglig tandvård. Ett exempel är att 96 procent av länets barn och unga har kallats till undersökning inom sex månader, vilket innebär att de flesta får sina tandkontroller i tid, samtidigt som antalet besök inom vuxentandvården har ökat.

I rapporten redovisas utvärderingen och dess resultat av Nära vårdteam inom modellområdet för Nära vård och omsorg i Östra Norrbotten. Den beskriver vårdformens resultat och effekter för patienter, verksamheter och huvudmän samt den fortsatta inriktningen efter att modellområdet avslutas vid årsskiftet 2026. Utvärderingen visar att Nära vårdteam har bidragit till ökad trygghet för patienter, stärkt samverkan mellan region och kommun och ett mer samordnat omhändertagande av personer med omfattande vårdbehov. Däremot har några tydliga effekter på vårdkonsumtion eller kommunala vård- och omsorgsinsatser inte kunnat påvisas.

Det har även för första gången tagits fram en samlad uppföljningsrapport för Vårdval allmän barn- och ungdomstandvård, som kompletterar Folktandvårdens tidigare redovisning och omfattar samtliga leverantörer inom vårdvalet. Uppföljningen visar varierande måluppfyllelse

mellan åldersgrupperna samt ett behov av gemensamma definitioner och beräkningsmetoder för uppföljningen.

Region Norrbotten har påbörjat införandet av Sammanhållen planering på 1177 för att ge invånarna en samlad och mer överskådlig bild av sin vård och omsorg. Arbetet sker i samverkan med länets kommuner och syftar till att stärka delaktigheten, förbättra samordningen och skapa en mer personcentrerad vård och omsorg.

För rapporten i sin helhet, se bilaga 2: Hälso- och sjukvårdsdirektörens rapport 18 september 2026.

Regionala utvecklingsnämnden

Regionala utvecklingsdirektörens rapport ger en återkommande bild av vad som är aktuellt inom regional utveckling och dess olika verksamhetsområden. Rapporten innehåller information om aktuella frågor, händelser och utvecklingsarbeten inom bland annat näringsliv, samhällsutveckling och kultur.

I rapporten från sammanträdet den 17 september 2026 går det bland annat att läsa om aktuellt arbete inom enheten för näringsliv och samhälle, exempelvis arbetet med kompetensförsörjning, utveckling av service på landsbygden och insatser för att stärka Norrbottens perspektiv i nationella och europeiska sammanhang. På kulturområdet pågår arbetet med en ny kulturplan för 2027–2030, samtidigt som flera satsningar genomförs för att stärka kulturens tillgänglighet, barn och ungas möte med kultur samt länets konst-, litteratur- och slöjdområden.

För rapporten i sin helhet, se bilaga 3: Regionala utvecklingsdirektörens rapport 17 september 2026.

Patientnämnden

I varje region och kommun ska det finnas en eller flera patientnämnder som hjälper patienter och närstående att framföra klagomål till hälso- och sjukvården och kommunal omsorgsverksamhet, och få dem besvarade. Patientnämnden förordnar även stödpersoner för patienter som tvångsvårdas.

Syftet med klagomålen är att de ska bidra till kvalitetsutveckling, hög patientsäkerhet och en vård anpassad efter patienternas behov och förutsättningar. Patientnämnden sammanställer även, genom årliga rapporter, inkomna klagomål och synpunkter för att uppmärksamma vårdverksamheterna om riskområden och hinder för utveckling av vården.

Patientnämnden rapporterar denna månad om ett ökat antal uteblivna svar från vårdverksamheterna, och har utifrån det planerat för såväl tätare återkoppling som kontakt med ansvariga divisionschefer samt informationsinsatser. För att vårdverksamheterna

snabbare ska få del av klagomålen, digitalisera processen och effektivisera handläggningen hos nämnden används sedan början av året regionens avvikelssystem.

Inom stödpersonsverksamheten har rekrytering av fler stödpersoner genomförts för att i större utsträckning kunna möta patienters behov och önskemål. Stödpersonerna har en viktig roll och uppdrag vad gäller det psykiska välbefinnandet hos patienter som omfattas av tvångsvård. Stödpersonsverksamheten kommer efter årsskiftet att handläggas i regionens nya diariesystem, vilket också ska effektivisera handläggningen av ansökningar om stödperson från patienter.

Analysrapporter

Regionen fastställer årligen en analysplan som identifierar prioriterade analyser för att stödja utvecklingen av regionens verksamhet. Analyserna kompletterar den löpande uppföljningen och fokuserar på strategiskt viktiga områden.

Kostnad per patient (KPP) 2024

En återkommande analys är Kostnad per patient (KPP), som utgör en viktig del av regionens ekonomistyrning. KPP beskriver kostnaden för varje vårdkontakt och ger möjlighet att jämföra kostnad och produktivitet mellan regioner, vårdformer och sjukhus. Produktiviteten mäts som kostnad per DRG-poäng, vilket tar hänsyn till skillnader i patienternas vårdtyngd.

Sammanfattande slutsatser

- Region Norrbottens kostnadsavvikelse mot riket ökade 2024 jämfört med 2023 i både somatisk slutenvård och somatisk öppenvård.
- I slutenvården var kostnaden per DRG-poäng 8 282 kronor högre än i riket (10,7 procent i jämförelse med 6,6 procent 2023).
- I öppenvården var kostnaden per DRG-poäng 12 934 kronor högre än i riket (16,5 procent i jämförelse med 15,4 procent 2023).
- Region Norrbotten hade en högre andel ytterfall (vårdkontakter med kostnader som ligger väsentligt över det normala för respektive DRG-grupp) än riket i både slutenvård och öppenvård.

Resultaten visar att kostnadsläget har försämrats i förhållande till riket. Utvecklingen behöver analyseras vidare utifrån faktorer som vårdvolym, vårdtyngd, vårdtider, bemanning och produktionsförutsättningar. Regionens geografi och sjukhusstruktur påverkar förutsättningarna, men förklarar inte hela avvikelsen. Analysen visar även tydliga skillnader mellan sjukhusen. Gällivare hade högst kostnad per DRG-poäng i både slutenvård och öppenvård. Kalix och Kiruna låg under jämförelsevärdet i öppenvården, medan samtliga sjukhus låg över jämförelsevärdet i slutenvården. Region Norrbottens kostnad per DRG-poäng var högre än rikets nivå i både slutenvård och öppenvård. Liknande skillnader har även identifierats i tidigare års analyser.

Andelen ytterfall, det vill säga vårdkontakter med kostnader som ligger väsentligt över det normala för respektive DRG-grupp, var högre i Region Norrbotten än i riket under 2024. Andelen har också ökat över tid, särskilt mellan 2023 och 2024. De högsta nivåerna återfanns i Kiruna, Piteå Älvdal och Gällivare inom slutenvården samt i Piteå Älvdal, Gällivare och Sunderbyn inom öppenvården. Ytterfallen stod för en betydande del av vårdkostnaderna och hade större påverkan på kostnadsbilden i Region Norrbotten än i riket.

Bedömning och rekommendationer

- Fördjupa analysen av den ökade kostnadsavvikelsen i slutenvården och den fortsatt stora avvikelsen i öppenvården.
- Analysera ytterfall på sjukhus-, klinik-, MDC- och DRG-nivå för att identifiera diagnosområden och vårdprocesser med störst kostnadspåverkan.
- Koppla KPP-resultaten till vårdvolym, vårdtider, bemanning, medicinsk service och kvalitetsutfall.
- Jämför verksamheter med liknande uppdrag för att identifiera arbetssätt som kan bidra till en mer effektiv resursanvändning.

För analysen i sin helhet, se bilaga 4: Avrapportering av uppdrag enligt analysplanen – KPP 2024.

Bilagor

1. Månadsrapport juli 2026
2. Hälso- och sjukvårdsdirektörens rapport 18 september 2026
3. Regionala utvecklingsdirektörens rapport 17 september 2026
4. Avrapportering av uppdrag enligt analysplanen – KPP 2024